

Hrabalek Marija, Frankolovo; Ilc Marija, Sodražica; Ivanec Ana, Dolenja vas; Jandl Danijela, Lehen; Jandl Milan, Lehen; Jezeršek Ana, Komenda; Jurko Zlata, Leskovec; Juvanc Rada, Koprivnik; Kaiser Stanislava, Ziče; Kariž Olga, Bloke; Kastelic Alojzija, Bela cerkev; Kastelic Rozalija, Sodražica; Klemenc Ljudmila, Podzemelj; Kmetec Grozdana, Podova; Kopal Pavla, Sv. Trojica; Končnik Alojzija, Sv. Lovrenc; Končnik Karel, Sveti Lovrenc; Kopic Marija, Sv. Križ; Kos Ana, Sodražica; Kosmatin Nada, Senkov turn; Kosić Franciška, Sv. Lenart; Kovač Anton, Vrh pri Sv. Treh kraljih; Kovač Genovefa, Sveti Urban; Kovič Franciška, Homec; Kožuh Alma, Naklo; Krajnc Jožef, Kobilje; Kramer Ema, Sv. Martin; Krašnja Ivan, Sv. Peter; Kulovec Franc, Sv. Marjeta; Kuštrin Stanislav, Sv. Jurij; Kuštrin Cecilija, Sv. Jurij; Lah Antonija, Vuzenica; Lampret Karolina, Mežica; Levičar Pavla, Kapele; Lisac Danica, Muta; Ljubič Angela, Dobropolje; Luci Ivan, Sred, Bistrica; Majhen Vladislav, Sv. Ana; Matjan Matevž, Loke; Maučič Marija, Sela pri Šumbaru; Mišič Danijela, Potok; Nahtigal Marjeta, Št. Vid (Lit.); Nest Ljudmila, Sv. Jakob; Ouček Franc, Bodonci; Ozmeč Marija, Selnica; Pachner Leopold, Lepa njiva; Pastirk Matilda, Št. Vid (Slov. Gr.); Pihler Herbert, Lokovica; Pirc Marija, Radovica; Ploj Magdalena, Kostanjevica; Pokorn Elizabeta, Sovodenj; Porenta Stanislav, Sv. Jakob; Primec Marta, Št. Vid (Ptuj); Puhar Jožef, Senčur; Ravnikar Marija, Svibno; Rebernik Karel, Vojnik; Rek Elizabeta, Fokovci; Ročnik Angela, Smartno (Celje); Rojic Jožef, Sv. Marko; Ruter Ivan, Št. Andraž; Sawicki Oton, Sv. Anton; Serajnik Beno, Sv. Andraž; Simončič Marija, Št. Rupert; Slapar Štefani, Sv. Duh; Slapar Vera, Studenec; Slupnik Jožef, Kapca (Lend.); Stefan Rajnelda, Križevci; Stegu Josipina, Majšperk; Steriša Josipina, Blanca; Straus Božidar, Sv. Jurij; Škerbinec Franciška, Trnje; Šneider Marija, Sv. Peter; Špirić Mihajlo, Bojanci; Šuman Emilija, Makole; Šušteršič Justina, Limbuš; Šušteršič Stanislava, Žiri; Tomažič Marija, Liboje; Turk Ida, Trata; Tušak Milena, Sveta Marjeta; Ukmar Silva, Rovte; Vipavec Viktor, Sveti Lenart; Vrbnjak Klara, Sv. Andraž; Zabolnik Emilija, Sv. Vid (Šmarje); Zidaric Danica, Sv. Miklavž; Zornado Romana, Vel. Gaber; Zupanc Leopoldina, Zibika; Žitnik Gabriella, Cvikovec.

—i V X. skupino so prevedene sledeče otroške vrtnarice: Cirman Bogomila, Celje; Golčer Ana, Ruše; Petrič Marija, Senovo.

—i Napredovali so v VIII. položajno skupino: Debenak Andrej, Sv. Marjeta; Drogenik Elizabeta, Sv. Marjeta; Mokorel Viktor, Sveti Andraž; Povh Roza, Dramlje; Prevelj Viktor, Leše; Žitnik Maks, Zelezna gora.

Kmetiska posojilnica ljublanske okolice v Ljubljani

izplačuje
nove
vloge
dnevno v
vsaki
višini

Učiteljski pravnik

—§ Kontraktualni učitelji in dnevničarji, ki nimate še nostrificiranih, v tujini opravljenih učiteljskih izpitov, vložite takoj s 30 din kolkovano nastopno prošnjo po uradni poti:

Zadeva: N. N., kontr. učit.,
nostrifikacija... izpita.

Ministrstvu prosvete,
oddelek za pouk (IV).

Beograd.

Podpisani N. J. N., kontr. učitelj v srez..., prosim, naj mi izvoli ministrstvo prosvete v smislu § 44./8., odst. 2., in § 124., točka 51., finančnega zakona za l. 1939./40. dovoliti polaganje dopolnilnega zrelostnega praktičnega izpita na drž. učiteljski šoli v Ljubljani meseca avgusta - septembra 1939.

V dne 1939.

Priloge: N. J. N.

1. Original diplome.
2. Sodno overovljen prevod diplome.
3. Original izkaznice o državljanstvu.

Naša gospodarska organizacija

ZADRUŽNIKOM
UČITELJSKE SAMOPOMOČI LJUBLJANI

V juliju 1939. sta umrla:

498. Kokl Jože — Studenice pri Poljčanah.

499. Bensa Marija — Ljubljana.

Prispevek za ta dva smrtna primera znaša:
za samske zadrušnike din 11,—;
za dva člana „ 21,—;
za tri člana „ 31,— itd.

Zamudniki naj prištejejo k temu znesku še zaostanke iz prejšnjih mesecev. V juniju so bili 3, v maju 4, v aprilu pa 6 smrtnih primerov. Vsak član plača za vsak smrtni primer din 5,—, poština za vsako poslano položnico pa znaša din 1,—.

Največ zaostankov je za 6 smrtnih primerov v aprilu.

Preglejte, preračunajte in poravnajte!

Stanovska organizacija JUU

Iz društev

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LAŠKO.

Do danes so naročile zemljevid Laškega sreza, ki ga izda U. T. za ceno 220 din, sledeče šole: Reka, Turje, Trbovlje deška, Trbovlje-Vode dekl., Laško, Zidani most, Hrastnik deš. in dekl., Dol pri H. Prosimu, da event. reflektanti sporočijo naročilo čimprej, ker ob priliki ban. skupščine oddamo v delo. — Vse, ki so v zaostanku s članarino, nujno prosimo, da store dolžnost do konca šol. leta.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŠOSTANJU je zborovalo v torek, 7. junija t. l., v Št. Andražu pri Velenju.

V obširnem poročilu je predsednik obrazložil notranje življenje in delo organizacije, odnos organizacije do prosvetnih oblasti ter ostala aktualna vprašanja, ki zadevajo stan, šolo in prosveto. V poročilu o našem društvenem življenju je predvsem grajal izvenstanovske vplive, ki vedno bolj odločajo o naši usodi, o naših stanovskih, pravnih in materialnih zadevah in tiste izvenstanovske ljudi, ki so najmanj upravičeni in najmanj kvalificirani razpolagati z učiteljevo usodo. Žal se pa to vedno pogostejše dogaja. Mnogo je temu krivde na nas samih, predvsem na tistih naših članih, ki za ceno svojih momentanih osebnih koristi dajejo podlago krivicam in nepravdam, katere mora nositi večina.

Pri predlogih za banovinsko skupščino je bilo predvsem obravnavano vprašanje »Potopitnika« in sicer njegova ideja in materialna plat. Tozadevni predlogi so poslani sekciji v obravnavo na banovinski skupščini.

O hospitaciji na Poskusni ljudski šoli v Ljubljani-Bežigradu so poročali tov. Mencej M., Trobej Cilka in Rainer Lucija. V poročilu so prikazali notranji ustroj dela in metode, po kateri delajo razredni učitelji ter stavili svoje pripombe in opazke. Ostali tovariši, ki so bili navzoči pri hospitiranju, so v debati iznesli svoje poglede in svoja mnenja glede dela na tej šoli.

Lep sončni dan je pripomogel, da se je po uspelem zborovanju razvila intimna družabnost.

Mencej M., preds. Robinščak S., tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LITIJA je zborovalo 20. maja t. l. v Zagorju.

Zbor je otvoril predsednik tov. J. Zupančič, ki je podal tudi situacijsko sliko. Zbora se je udeležilo 40 članov iz zasavske strani. Čestitali smo tov. Zagor-Shirzovi s Poljsnika k poroki. Došle dopise je čital tajnik tov. Trošt Franc.

O Učiteljski tiskarni in obnem zboru UT je poročal tov. Lojze Kolenc. Pripočel je nekaterim šolskim upraviteljem več stanovske zavednosti.

Blagajnik tov. Kopriva I. je poročal o zaostankih na članarini in razdelil opomine.

Sledilo je zanimivo predavanje tov. Adamiča A. o zgodovini Zagorja. Tov. Kopriva in tov. Klun Franc sta pojasnjevala predavanje s skioptičnimi slikami.

Zatem smo si ogledali rudniške naprave v separaciji. Skupno kosilo smo imeli v rudniški restavraciji. Del zborovalcev je pohitel popoldne na ogled novega lesenega korita v Potoško vas. Tam se je vršil tudi prisrčen prijateljski sestanek. Zagorsko zborovanje je bilo zelo plodno za stan, prosveto in tovarištvo. Spoznali smo, da so zagorske tovarišice in tovariši med najvrlejšimi in vzglednimi v našem društvu.

Jože Zupančič, preds. Trošt Franjo, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJ GRADEC je imelo svoje zborovanje v soboto, dne 17. junija t. l., ob 10. uri to pot v Podgorju.

Navzočih je bilo komaj nekaj nad 50 %. Ob napovedani uri je tov. predsednik otvoril zborovanje, pozdravil vse navzoče ter prešel takoj na dnevni red.

Sledilo je čitanje zapisnika zadnjega zborovanja in došlih dopisov, ki so jih navzoči vzeli na znanje.

Končno je imel tov. Žolnir Bogdan, učitelj iz Šmartna pri Slovenjem Gradcu, zelo obširen, izčrpen in zanimiv referat: »Osnove sodobnega risanja v ljudski šoli z razstavo risarskih izdelkov posameznih šolskih let.«

Sledila je tozadevna debata in ogled risarskih izdelkov.

Nato je tov. predsednik zaključil zborovanje.

Kopač Leopold, preds. Cilenšek Vinko, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA, vzhodni del, je zborovalo v soboto, 3. junija, v drž. ljud. šoli na Vrhniki.

Navzočih 28 članov, t. j. 36 %.

Tov. predsednik Kosin je povdaril, da je zborovanje na Vrhniki na splošno željo tovarišev, vendar jih je žal mnogo izostalo. Navzoče prosi, naj se polnoštevilno udeleže skupnega kosila, da se vsaj bolje spoznajo.

Reševale so se stanovske zadeve. Soglasno se odobri predloženi obračun sekcije.

Tov. Žnidaršič je imel zanimivo predavanje o morali. Visok odstotek prestopkov in zločinov mora zanimati tudi učitelja. Primerjal je število raznih kriminalnih prestopkov v dravski banovini z ozirom na ostale dele naše države in še posebej s savsko banovino. Statistično je dokazal, da je v splošnem število prestopkov in zločinov v naši banovini zelo visoko, kar nam Slovincem ni nikakor v ponos. Stvarnemu in zanimivemu predavanju smo pazno sledili.

Predlogi za banovinsko skupščino ostanejo isti kot so bili sklenjeni že na zadnjem zborovanju.

Kot delegata za banovinsko, kakor tudi za glavno skupščino sta poleg predsednika izvoljena še tov. Lulik in namestnica tov. J. Likarjeva.

Tov. Lulik kot poverjenik M. M. nujno prosi vse šole, ki prejemaajo publikacije M. M., da mu takoj sporoče za vsak razred 1. število otrok, 2. število naročnikov in 3. ime razrednika. Zadeva je nujna!

Tov. predsednik se zahvali tov. Pavletiču, upravitelju šole na Vrhniki, za gostoljubnost.

Pri skupnem kosilu smo se pobleže spoznali in o marsičem pomenili. Popoldne smo si ogledali Vrhniko in njene zanimivosti. Postali smo tudi pred spomenikom duševnega velikan Cankarja in v duši se nam je porajal lik Martina Kačurja...

Kosin, preds. Franjo Čuk, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA - ZAH. DEL je zborovalo dne 3. junija 1939. v Hrastniku ob navzočnosti 54 članov.

Po prihodu v Hrastnik smo si pod vodstvom tamkajšnjega domačina tov. Hofbauerja ogledali steklarino. Uslužni tovariš nam je opisal zgodovino kraja, razvoj industrije in nam je bil ves dan vodnik po kraju. Prav ta življenje v kraju. Za njegov trud se mu je že na zborovanju zahvalil predsednik. Na tem mestu pa se mu še enkrat zahvaljujemo, ker nam je preskrbel dovoljenje za ogled steklarne in uredil vse zaradi skupnega obeda ter ko se zahvaljujemo ravateljstvu steklarne, ki nam je dovolilo ogled.

Zborovanje je bilo v telovadnici šolskega doma. Predsednik Vrhovec je pozdravil novovstopivše člane, nato pa je prečital poslovilno pismo našega sreskega šol. nadzornika G. Drnovška, ki je izstopil iz društva, ker so si šolski nadzorniki osnovali svoje društvo. G. nadzornik je zelo pozivljala naša zborovanja s predavanji in debatami in ga bo društvo gotovo zelo pogrešalo na svojih sestankih.

Tov. predsednik je nato obvestil člane o položaju v organizaciji in o stanju poedinih aktualnih vprašanj. Za njim je tajnica prečitala nekaj dopisov.

K predlogu proračuna sekcije, po katerem bo ostala članarina za sreska društva nespremenjena, ni nihče nič pripomnil.

Za delegate za banovinsko skupščino so člani izvolili z vzklikom poleg predsednika tov. Vončinovo z namestnico Zupančičevo, za državno skupščino pa tov. Deželovo z namestnico Gradišarjevo.

S. Vrhovec, preds. Lenarčič Ana, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO CELJE je zborovalo dne 3. junija t. l. v Celju ob udeležbi 158 članstva. Tov. predsednik je uvodoma čestital tov. Antonu Petričku, nadučitelju v pok. v Zalcu, k osemdesetletnici, ki jo zdrav in čil obhaja. Navajal je velike zasluge jublanta v dobro šolstva, naroda, stanu in njegove organizacije, saj je bil med iniciatorji ustanovitve Zaveze slovenskih učiteljskih društev, predsednik našega društva pred 40 leti, predavatelj in pisec, vzoren tovariš, gospodarski delavec zlasti v prosep savinjskega hmeljarstva in je kot tak tudi izven doline spoštovana osebnost. V situacijskem poročilu je navajal uspehe in neuspehe vztrajnih naporov organizacije v poslednji dobi. Med dopisi je bil obravnavan tudi proračun sekcije za 1939./1940. O Učiteljski tiskarni in Mladinski matici je poročal tov. Pogačnik.

Tov. gdč. Mara Samsova iz Vojnika je predavala »O vplivih socialnih razmer na otroke«. Predavateljica je izhajala iz izkušenj in dognanj lastne vzgojne prakse ter je motrila dejstva realno in z veliko ljubeznijo do mladine ter je pri tem segla tudi v temeljne probleme življenja slovenskega ljudstva. Predavanje, ki je bilo tudi oblikovno zelo lepo podano, je doseglo močan uspeh.

Tov. Ivan Lovše, upravnik Učiteljskega doma v Mariboru, je referiral o tej pomembni stanovski ustanovi. Seznanil nas je z njegovimi izdanimi učili in jih priporočal v naročilo v korist šolskemu pouku in Učiteljskemu domu. Zanimivo je prikazal ustroj in namen penzionata ter se pri tem dotikal tudi aktualnih vzgojnih vprašanj. Navzočna tov. gospa Karčičeva je kot mati dveh gojencev tega doma izrekla laskava priznanja smotrom in uspehom te ustanove.

Članstvo je stavilo vrsto predlogov za sekcijsko skupščino JUU, ki so bili sprejeti:

1. Glavni poudarek zahtev letošnjih skupščin bodi: zvišanje prejemkov in avtomatično napredovanje ter priznanje polnih doklad poročenim učiteljem. 2. Sekcijska skupščina naj ugotovi delo, ki ga je izvršilo učiteljsko zlasti na meji. To delo zasluži posebno priznanje in nagrado. Ugotove pa naj se tudi ovire, ki preprečujejo uspešnejše delo na dviganju narodnega čuta in državljanstva zavesti. 3. Državni uradnik na orožni vaji, zlasti če ga ta loči od rodbe, naj v prejemkih ne bo zapostavljen za privatnim nameščencem. 4. Učiteljsko ljudskih šol, ki poučuje na obrtnih nadaljevalnih šolah, naj za ta pouk prejema isti honorar kakor učiteljsko višjih kategorij za isto delo. 5. Predčasni izstop iz šolske obveznosti naj se ne dovoljuje v vsakem primeru, ker ta mladini ni vedno v korist in je treba ohraniti osemletno šolsko obveznost. 6. Učiteljsko, ki je doslužilo polno službeno dobo in doseglo 5. skupino, naj se upokoji. 7. Pospeši naj se reorganizacija JUU po že lani obravnavanih smernicah. 8. Sekcija oz. Mladinska matica naj sklepata o že lani stavljenem predlogu glede ustanovitve lista za mladino kmetijskih, obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šol (14. do 20. leta). 9. Zakon o pokojninskem fondu naj se izpremeni, da ne bo treba vplačevati vanj tudi upokojencem, in to celo isto vsoto, kakor od aktivne plače. 10. Državnim uradnikom naj se v bolnišnicah

II. razred daje brezplačno, ker pri daljših boleznih drž. uradnik s svojimi sedanji prejemki ne zmore plačevanja razlike med III. in II. razredom. Zlasti je to potrebno v bolnišnicah za duševno bolne.

Pri slučajnostih je bilo obžalovano dejstvo, da v odboru za obnovo Prešernovega doma ni bilo zastopano učiteljstvo, čeprav je to v največji meri pripomoglo akciji do uspeha.

Fran Roš, preds. Ad. Jagrovič, tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNTEBREG je zborovalo dne 20. maja 1939. v Mariboru. Navzočih 82 članov, t. j. 70 %. Uvodoma je tov. predsednik pozdravil predavatelja g. ravnatelja Finka in novega člana tov. Mihača Antona.

I. Ravnatelj Fr. Fink je predaval o začetnem računskem pouku. V svojem referatu je pokazal nove vidike računskega pouka v elementarnem razredu, ki predvsem upoštevajo novejša izkustva in izsledke mladinske psihologije. Otroci ne gleda in misli tako kakor odrasli, zato je za otroke nesprejemljiva — ali vsaj zelo otežkočena — ona kulturna dobrina, ki je skicirana po neki logični poti. Za učitelja je nujnejše poznavanje psihologije kakor strokovnaška snovna pripravljenost, za učitelja elementarca — posebej pa še za začetni računski pouk — je pa treba dvakratnih psiholoških osnov, t. j. poznavanja tajnih pojavov mlade duše in poti do te duše. Nanizal je vse težkoče sedanjega računskega pouka, ki se v velikih kopicah nagrmadijo v mladih glavah. Nova pota računskega pouka je utrl Kühnel s svojim epohalnim delom o metodi računskega pouka, a za prvi in drugi razred je podrobno izdelal in preizkusil dr. Koller. Izhodišče dela je strnjeno pouk. Bistvo je v tem, da se težkoče sorazmerno razdeli na vse šolsko leto, da se pregleda številčna vrsta brez prehoda preko desetice, a v okviru te vrste se gradi številčno in računsko pojmovanje z uporabo prištevanja, odštevanja in pojmovanja množjenja osnovnih števil. Številčna vrsta se ne omeji pri 20, temveč se razvija po potrebi tudi preko te meje. V živahnem razgovoru se je poudarila želja, da bi se našli učitelji, ki bi preizkusili te nove smeri v začetnem računskem pouku in da bi se zahteve iz računstva v učnem načrtu zmanjšale, ker je pojmovanje množjenja in deljenja ter merjenja za I. razred neprimerno in neodgovarjajoče.

II. Po razgovoru o resoluciji Kmetijske zbornice so bile iznešene naslednje pripombe:

I. Učiteljske: Točki 1. in 2. c resolucije Kmetijske zbornice.

1. Ni toliko važno, iz katerega stanu izhaja izobraženeec, posebej učitelj, važno je mnogo bolj, da izobraženeec čuti dolžnost in potrebo, da mu je dana in razume nujnost povezanosti z ljudstvom, je sam del ljudstva. Vprašanje bo treba osvetliti tudi z druge strani in ne le s formalne: Res je namreč, da je radi težkih prilik na kmetih dotok izobraženstva iz vrst kmečkega sloja minimalen. Tu je treba nekaj ukreniti po načelu: sorazmerni izbor najboljših iz vseh slojev ljudstva in ne le privilegiranih. Danes imajo n. pr. priliko študiranja le otroci iz mesta in bližnje okolice ter bogatejši iz podeželja. Izbor je težji, ker manj zdravega dotoka iz kmetijske grude, ki je dajala vsa leta pred in med vojno in prva leta po vojni jedro kadra zavednega slovenskega razumnštva. Ni to le problem učiteljskega stanu, je problem vsega našega inteligentnega naraščaja.

2. S potrojitvijo števila ur kmetijskega pouka na učiteljskih šolah bomo mogoče dosegli boljše strokovnjake za kmetijski pouk. Pa to še ni vse. Za stik in razumevanje ljudstva in upoštevanje učitelja od strani ljudstva je treba še nekaj: treba onega pravega intimnega čuta za kmečko psiho, treba čuta in poznavanja načina dela in treba najti pravo pot.

3. Ker učiteljska šola ni kmetijska šola, temveč zavod za izobraževanje učiteljev in vzgojiteljev narodnega naraščaja v ljudski šoli, ki tudi ni poklicna ali strokovna šola, mora učiteljske nuditi ono, kar je v tem poklicu najvažnejše, to je predvsem pedagoško-didaktično pripravljenost za šolsko delo in psihološko pripravljenost za delo izven šole. Važnejša kakor strokovni kmetijski pouk se nam zdi potreba po spoznavanju naše slovenske kmečke duševnosti, življenja in potreb ljudstva. Idealno bi bilo, da bi dobil učitelj občo osnovno izobrazbo na srednji šoli, a poklicno izobrazbo bi mu naj nudil poseben zavod, kjer bi dobil temeljito pedagoško razgledanost, poleg tega pa še temeljito orientacijo v obliki gospodarskih vprašanj in narodni ekonomiji. Učiteljski poklic ni poklic kmetijskega strokovnjaka.

II. Organizacija ljudske šole: Točke 2. a, 2. b, 2. c, 4. c in 4. e res. K. Z.

1. Decentralizacija, demokracija in depolitizacija šolstva je nujna. S prenosom nastavljanja učiteljstva na krajevne faktorje se temu ne približujemo.

2. Pri reorganizaciji ljudskega šolstva in šolstva vobče naj bi imeli poleg gospodarskih činiteljev odločilno besedo predvsem pedagogi-mladinoslovci, ker je ljudska šola obča narodna izobraževalnica in vzgojevalnica, ne pa poklicna ali strokovno gospodarska šola.

3. Višja ljudska šola je potrebna reorganizacije. Želati bi bilo, da se zblizata z meščansko šolo. Poudariti je pa treba, da ostane osemletna šolska obveznost neokrnjena za vso slovensko mladino.

4. Prenos bremen nazaj na občine je toliko krivičen, ker je sedanja uredba zdrava predvsem za kmečke občine, ker močnejši gospodarski centri, kjer naš kmet troši in da služi, doprinašajo k vzdrževanju kmetijskih ljudskih šol. Uredbo bi bilo treba še razširiti na vsa mesta. Nujno pa je, da se poslovanje v zvezi s proračunom B poenostavi, da se obrača posebna pažnja na naše obmejno kmečko šolstvo in da se obmejne potrebe in interesi ne ocenjujejo po kriteriju ki je mogoče zdrav in zadovoljiv v notranjščini.